

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 15.02.2019
Avaldamismärge: RT I, 05.02.2019, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
25.01.2019 otsus nr 379

Politsei ja piirivalve seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 16.01.2019

§ 1. Politsei ja piirivalve seaduse muutmine

Politsei ja piirivalve seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 3 lõike 1 punktis 1 asendatakse tekstiosa „9., 12., 13., 16. ja 22.” tekstiosaga „9., 12., 13., 16., 17., 21. ja 22.”;
- 2) seaduse 3. peatükki täiendatakse 5. jaoga järgmises sõnastuses:

„5. jagu Broneeringuinfo andmekogu

§ 25². Broneeringuinfo andmekogu

- (1) Broneeringuinfo andmekogu on riiklik register, mis sisaldab lennureisijate broneeringuinfo andmeid ja nende andmete analüüsimisel saadud andmeid (edaspidi *broneeringuinfo*). Andmekogu kasutatakse kriminaalmenetluses ning avaliku korra kaitse ja julgeoleku tagamise eesmärgil.
- (2) Broneeringuinfo andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.
- (3) Lennureisija broneeringuinfo andmed on:
 - 1) ees- ja perekonnanimi või -nimed;
 - 2) sünniaeg ja -koht;
 - 3) kodakondsus või kodakondsused;
 - 4) sugu;
 - 5) elukoha aadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
 - 6) reisidokumendi liik ja number, dokumendi väljastanud riigi nimi, dokumendi kehtivuse lõppkuupäev;
 - 7) broneeringu number, kuupäev või pileti väljastamise kuupäev;
 - 8) kavandatava reisi kuupäev või kuupäevad;
 - 9) broneeritud reisi täielik marsruut;
 - 10) püsikliendi staatuse teave;
 - 11) reisiettevõtja ja reisiagendi andmed;
 - 12) reisija staatus, sealhulgas kinnitused ja lennule registreerimine, teave kinnitamata kohaga reisimise või lennule ilmumata jäämise kohta ning teave selle kohta, kas reisijaga on kaasas istekohata alaealine;
 - 13) järgmise reisi broneeringuinfo;
 - 14) pileti, kaasa arvatud ühesuunapilet, andmed, sealhulgas pileti number ja väljastamise kuupäev, ning pileti hinnastamise andmed;
 - 15) istekoha number ja muu teave selle kohta;
 - 16) pagasiandmed;
 - 17) broneeringus märgitud kaasreisijate arv ja nimed;
 - 18) teave makseviiside kohta, sealhulgas arve saatmise aadress ja krediitkaardiandmed;
 - 19) selle lennu andmed, millega seoses broneeringuinfo edastati, sealhulgas lennuettevõtja, lennu number, lennu väljumis- ja saabumiskuupäev ning väljumis- ja saabumisaeg, väljumis- ja saabumislennujaam ning teave lennukoodi jagamise kohta;
 - 20) täiendav teenindusinfo, sealhulgas kogu olemasolev teave ilma saatjata reisiva alaealise kohta, kasutatavad keeled, lähtepunktis oleva hooldaja nimi ja kontaktandmed ning seos alaealisega, sihtpunktis oleva hooldaja nimi ja kontaktandmed ning seos alaealisega, saatev ja vastu võttev lennujaama töötaja.

(4) Koos broneeringuinfo andmetega saadud andmed, mida pole nimetatud käesoleva paragrahvi lõikes 3, kustutatakse viivitamata.

(5) Broneeringuinfo andmeid säilitatakse andmekogus viis aastat andmete broneeringuinfo andmekogusse kandmisest arvates, pärast seda kustutatakse andmed automaatselt. Broneeringuinfo andmed pseudonüümitakse pärast kuue kuu möödumist andmekogusse kandmisest arvates.

(6) Pseudonüümitud broneeringuinfo andmete taasisikustamine on lubatud ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- 1) on alust arvata, et see on vajalik käesoleva seaduse § 25⁴ lõikes 4 sätestatud eesmärgil;
- 2) pädev asutus, Euroopa Politseiamet (edaspidi *Europol*), teine Euroopa Liidu liikmesriik või kolmas riik on esitanud põhjendatud taotluse broneeringuinfo saamiseks;
- 3) vastava loa on andnud Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori volitatud ametnik.

(7) Kui broneeringuinfo andmed taasisikustatakse, teavitab käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 3 nimetatud ametnik broneeringuinfo üksuse andmekaitseametnikku, kes kontrollib toimingu vastavust käesoleva paragrahvi lõike 6 punktides 1 ja 2 sätestatud tingimustele.

(8) Broneeringuinfo andmekogu andmed ei ole avalikud.

(9) Andmekogu vastutav töötaja on Politsei- ja Piirivalveamet.

§ 25³. Broneeringuinfo üksus ja pädev asutus

(1) Politsei- ja Piirivalveameti koosseisus oleva broneeringuinfo üksuse ülesanded on:

- 1) broneeringuinfo töötlemine;
- 2) broneeringuinfo edastamine pädevale asutusele;
- 3) broneeringuinfo vahetamine teise Euroopa Liidu liikmesriigiga;
- 4) broneeringuinfo edastamine Europolile ja kolmandale riigile.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet, Maksu- ja Tolliamet ning Välisluureamet (edaspidi *pädev asutus*) võivad käesoleva seaduse § 25⁴ lõikes 4 sätestatud eesmärgil taotleda ja saada broneeringuinfo üksuselt broneeringuinfot.

(3) Pädev asutus võib osaleda käesoleva seaduse § 25⁴ lõike 2 punktis 2 toodud kriteeriumide koostamisel.

§ 25⁴. Broneeringuinfo töötlemine

(1) Broneeringuinfo üksus töötleb broneeringuinfot:

- 1) kõigi reisijate hindamiseks enne nende saabumist Eestisse või väljumist Eestist, et tuvastada isikud, keda pädev asutus täiendavalt kontrollib;
- 2) igal üksikjuhul eraldi, reageerides pädeva asutuse poolt esitatud piisavale teabele tuginevale põhjendatud taotlusele esitada broneeringuinfo ja seda töödelda;
- 3) broneeringuinfo analüüsimiseks, et ajakohastada käesoleva lõike punktis 1 sätestatud hindamise käigus kasutatavad kriteeriumid või luua uued kriteeriumid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 osutatud reisijate hindamise käigus võib broneeringuinfo üksus:

- 1) võrrelda broneeringuinfot andmetega asjakohastes andmekogudes;
- 2) töödelda broneeringuinfot kindlaksmääratud kriteeriumide alusel.

(3) Broneeringuinfo automaatsel töötlemisel saadud tabamused vaatab broneeringuinfo üksus ükshaaval läbi enne nende edastamist pädevale asutusele.

(4) Broneeringuinfot tohib töödelda üksnes kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁸ lõikes 2 loetletud kuriteo ennetamiseks, tõkestamiseks, avastamiseks ja menetlemiseks ning sellise kuriteoga seotud kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrariikumise kõrvaldamiseks.

§ 25⁵. Broneeringuinfo edastamine Europolile ja vahetamine teise Euroopa Liidu liikmesriigiga

(1) Broneeringuinfo üksus edastab broneeringuinfo Europolile tema tööülesannete täitmiseks, juhul kui see on vajalik liikmesriikide tegevuse toetamisel käesoleva seaduse § 25⁴ lõikes 4 toodud eesmärgi täitmiseks. Broneeringuinfo edastatakse Europolile põhjendatud taotluse alusel.

(2) Broneeringuinfo üksus edastab broneeringuinfo teise Euroopa Liidu liikmesriigi broneeringuinfo üksusele käesoleva seaduse § 25⁴ lõikes 4 toodud eesmärgil:

- 1) kui broneeringuinfo edastamise vajadus tuvastatakse käesoleva seaduse § 25⁴ lõike 1 punktis 1 kirjeldatud reisijate hindamise käigus või
- 2) teise Euroopa Liidu liikmesriigi broneeringuinfo üksuse põhjendatud taotluse alusel.

(3) Erakorralisel juhul, kui juurdepääs broneeringuinfole on vajalik kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁸ lõikes 2 sätestatud kuriteo tõkestamiseks ja avastamiseks, sellise kuriteoga seotud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrarikkumise kõrvaldamiseks, võib broneeringuinfo üksus:

- 1) hankida broneeringuinfo andmed lennuettevõtjalt väljaspool broneeringuinfo edastamise tavapärast aega;
- 2) taotleda teise Euroopa Liidu liikmesriigi broneeringuinfo üksuselt broneeringuinfo hankimist lennuettevõtjalt väljaspool broneeringuinfo edastamise tavapärast aega;
- 3) edastada broneeringuinfo sellekohase taotluse alusel teise Euroopa Liidu liikmesriigi pädevale asutusele.

(4) Erakorralisel juhul, kui juurdepääs broneeringuinfole on vajalik kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁸ lõikes 2 sätestatud kuriteo tõkestamiseks ja avastamiseks, sellise kuriteoga seotud ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks ning korrarikkumise kõrvaldamiseks, võib pädev asutus taotleda broneeringuinfo otse teise Euroopa Liidu liikmesriigi broneeringuinfo üksuselt. Sellise taotluse koopia tuleb saata riigisisesele broneeringuinfo üksusele.

§ 25⁶. Broneeringuinfo edastamine kolmandale riigile

(1) Broneeringuinfo üksus edastab broneeringuinfo kolmandale riigile igal üksikjuhul eraldi, kui:

- 1) kolmas riik seda infot põhjendatult taotleb;
- 2) edastamine on vajalik käesoleva seaduse § 25⁴ lõikes 4 sätestatud eesmärkide saavutamiseks;
- 3) täidetud on isikuandmete kaitse seaduse §-des 46–48 sätestatud tingimused ja
- 4) kolmas riik kinnitab, et ei edasta saadud broneeringuinfot teisele kolmandale riigile broneeringuinfo andja loata, välja arvatud juhul, kui see on hädavajalik kriminaalmenetluse seadustiku § 126¹⁸ lõikes 2 sätestatud kuriteo ärahoidmiseks.

(2) Broneeringuinfo kolmandale riigile edastamise korral teavitatakse iga kord broneeringuinfo üksuse andmekaitseametnikku.

(3) Broneeringuinfo edastamise korral isikuandmete kaitse seaduse § 50 lõike 2 alusel teavitatakse viivitamata Andmekaitse Inspeksiooni.”;

3) seadust täiendatakse normitehnilise märkusega järgmises sõnastuses:

„¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 681/2016/EL, mis käsitleb broneeringuinfo kasutamist terroriaktide ja raskete kuritegude ennetamiseks, avastamiseks, uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks (ELT L 119, 04.06.2016, lk 132–149).”.

§ 2. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustikku täiendatakse 3². peatükiga järgmises sõnastuses:

„3². peatükk BRONEERINGUINFO

§ 126¹⁸. Broneeringuinfo töötlemine

(1) Menetleja võib teha päringu broneeringuinfo üksusele broneeringuinfo kohta, kui see on vajalik kriminaalmenetluse eesmärgi saavutamiseks.

(2) Broneeringuinfo töötlemine on lubatud üksnes käesoleva seadustiku § 489⁶ lõike 1 punktides 1–16, 18–20, 22, 23, 25–28 ja 30–32 loetletud kuritegude puhul.”.

§ 3. Riigipiiri seaduse muutmine

Riigipiiri seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahv 9⁷ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 9⁷. Broneeringuinfo andmete edastamine

(1) Vedaja, kes toimetab Eestisse saabuvaid ja Eestist lahkuvaid reisijaid, sealhulgas transiit- ja transfeerreisijad, läbi Eesti õhuruumi (edaspidi *lennuettevõtja*), edastab Politsei- ja Piirivalveametile lennureisija broneeringuinfo andmed.

(2) Broneeringuinfo andmetena edastatavate andmete loetelu sätestatakse politsei ja piirivalve seaduse § 25²lõikes 3.

(3) Lennuettevõtja või tema volitatud esindaja teavitab lennureisijaid nii lennu broneerimisel kui ka pileti väljaostmisel selgel ja arusaadaval viisil lennuettevõtja kohustusest edastada broneeringuinfo andmed Politsei- ja Piirivalveametile, broneeringuinfo säilitamise tähtaegadest, broneeringuinfo töötlemisest politsei ja piirivalve seaduse § 25²lõikes 1 nimetatud eesmärkidel ning isikuandmete kaitse alastest õigustest.”;

2)paragrahvid 9⁸ja 9⁹tunnistatakse kehtetuks.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees